סיפורים נפלאים לילדים

פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח

"עִם לָבָן גַּרְתִּי" (לב, ה)

גַּרְתִּי בְּגִימַטְרִיָּא תַּרְיָ"ג, כְּלוֹמַר עִם לָבָן הָרָשָׁע גַּרְתִּי וְתַרְיָ"ג מִצְוֹת שָׁמַרְתִּי וְלֹא לָמַדְתִּי מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים (רש"י).

לַמְרוֹת שֶׁדֶּרֶךְ בְּרִיָּתוֹ שֶׁל אָדָם לִהְיוֹת נִמְשָׁךְ בְּדֵעוֹתָיו וּבְמַעֲשָׂיו אַחַר רֵעָיו וַחֲבֵרָיו, וְנוֹהֵג כְּמִנְהַג אַנְשֵׁי מְדִינָתוֹ - כִּלְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (דֵּעוֹת פ"ו ה"א), בְּכָל זֹאת הִצְלִיחַ יַעֲקֹב שֶׁלֹּא לִלְמֹד מִמַּעֲשֵׂי לָבָן, וְעָמַד כְּצוּר אֵיתָן כְּנֶגֶד 'חַבְרוּתוֹ' וְהַשְׁפָּעָתוֹ.

הַגָּאוֹן רַבִּי אֶלְחָנָן וַסֶּרְמַן זצ"ל, הי"ד, בִּקֵּר בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית בִּתְקוּפָה בָּהּ הָיָה מָצוּי רַק חֶלֶב עַכּוּ"ם.

בְּאוֹתָהּ עֵת נִמְצְאוּ מִסְפָּר רַבָּנִים גְּדוֹלִים שֶׁהֻקְלוּ בַּדָּבָר, וְטָעֲנוּ שֶׁכֵּיוָן שֶׁבִּזְמַנֵּנוּ אֵין חוֹלְבִים בְּהֵמוֹת טְמֵאוֹת, נִתָּן לִשְׁתּוֹת חֶלֶב עַכּוּ"ם לְלֹא חֲשָׁשׁ.

רַבִּי אֶלְחָנָן הֶחְמִיר עַל עַצְמוֹ, וְנִמְנַע מִלִּשְׁתּוֹת חָלָב בְּכָל עֵת שֶׁהוּתוֹ בְּאָמֶרִיקָה.

בְּיוֹמוֹ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית, הִגִּיעַ אֲלָיו בַּעַל בֵּית הַמָּלוֹן, וְכִבְּדוֹ בְּכוֹס קָפֶה עִם חָלָב.

רַבִּי אֶלְחָנָן סֵרֵב לִטֹּל אֶת כּוֹס הַקָּפֶה, בְּאָמְרוֹ כִּי הוּא אֵינוֹ שׁוֹתֶה חֶלֶב עַכּוּ"ם.

כָּךְ נֶאֱלַץ בַּעַל בֵּית הַמָּלוֹן לְהָבִיא לוֹ כּוֹס תֵּה.

בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הִגִּיעַ בַּעַל בֵּית הַמָּלוֹן שֵׁנִית, וְהִצִּיעַ לְרַבִּי אֶלְחָנָן כּוֹס קָפֶה עִם חָלָב.

רַבִּי אֶלְחָנָן דָּחָה אֶת הַכּוֹס, וְאָמַר לְבַעַל הַמָּלוֹן בִּתְמִימָהּ: "מַדּוּעַ אַתָּה מַגִּישׁ לִי קָפֶה עִם חָלָב, הֲרֵי כְּבָר צִיַּנְתִּי בְּפָנֶיךָ כִּי אֵינִי שׁוֹתֶה חֶלֶב עַכּוּ"ם?!"

"מָה, הָרַב עוֹד לֹא הִתְרַגֵּל?", הִתְפַּלֵּא בַּעַל הַמָּלוֹן, "חָשַׁבְתִּי שֶׁרַק בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָרַב יַקְפִּיד עַל כָּךְ, אֲבָל לְאַחַר מִכֵּן הוּא כְּבָר יִתְאַזְּרַח בַּמָּקוֹם, וְיִנְהַג כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה...

כֻּלָּם נוֹהֲגִים כָּךְ, אֵין מָה לַעֲשׂוֹת. בְּדֶרֶךְ כְּלָל לוֹקֵחַ יוֹם-יוֹמַיִם לְהַשְׁלִים עִם הַמְּצִיאוּת וּלְהָבִין שֶׁזֶּה מָה שֶׁיֵּשׁ, כֻּלָּם שׁוֹתִים חֶלֶב עַכּוּ"ם, לָכֵן הֵבֵאתִי לָרַב קָפֶה בֶּחָלָב!"

"וְלֹא לָמַדְתִּי מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים".

(מִתּוֹךְ מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ)

"כִּי חַנַּנִי אֱלוֹקִים וְכִי יֶשׁ לִי כֹּל" (לג, יא)

מַעֲשֶׂה בְּתַלְמִיד יְשִׁיבָה שֶׁסָּעַד לִבּוֹ בְּפַת שַׁחֲרִית. הוּא מָרַח חֶמְאָה עַל הַפְּרוּסָה, וְהוֹסִיף לִמְרֹחַ בְּאוֹתָהּ סַכִּין גַּם רִבָּה.

כְּשֶׁסִּיֵּם אֲרוּחָתוֹ עָלָה סָפֵק בְּלִבּוֹ, הַאִם נִקָּה אֶת הַסַּכִּין הֵיטֵב מֵהַחֶמְאָה, קֹדֶם שֶׁמָּרַח בָּהּ אֶת הָרִבָּה אוֹ שֶׁמָּא לֹא, וְהָרִבָּה שֶׁנּוֹתְרָה נַעֲשְׂתָה חֲלָבִית.

הוּא נִגַּשׁ לְהַגְרִי"שׁ אֶלְיָשִׁיב זצ"ל וְשָׁאַל אוֹתוֹ מָה דִּינָהּ שֶׁל הָרִבָּה, בְּסִיטוּאַצְיָה כָּזוֹ, הַאִם הִיא חֲלָבִית אוֹ לֹא?

נִדְהַם הָרַב אֶלְיָשִׁיב לִשְׁמֹעַ הַשְּׁאֵלָה.

לעי"נ הרה"צ
ר' **פנחס** בן ר' **בנימין בינוש** רוזנבוים זצוק"ל
כ"ו בניסן תשע"ז

הוּא הִבִּיט בִּפְלִיאָה עַל פְּנֵי הַבָּחוּר וּשְׁאָלוֹ בְּתִמָּהוֹן: לְשֵׁם מָה צָרִיךְ לִמְרֹחַ עַל הַלֶּחֶם גַּם חֶמְאָה וְגַם רִבָּה?

אִם הִנְךָ רוֹצֶה לִמְרֹחַ חֶמְאָה בִּבַקָּשָׁה, וְאִם אַתָּה רוֹצֶה לִמְרֹחַ רִבָּה, גַּם זֶה טוֹב.

אֲבָל גַּם וְגַם, אֶתְמְהָה.

וְהָיְתָה בִּשְׁאֵלָה זוֹ תּוֹכֵחָה נוֹקֶבֶת לְאוֹתוֹ בָּחוּר בֶּן תּוֹרָה, הֵיאַךְ יִתָּכֵן לִהְיוֹת שָׁקוּעַ כָּל כָּךְ בְּתַאֲווֹת הַגַּשְׁמִיּוּת, בְּעוֹד חז"ל מַפְלִיגִים לְלַמְּדֵנוּ עַד כַּמָּה יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק בַּהֶכְרֵחִי כְּדֵי לְהַשִּׂיג אֶת קִנְיְנֵי הַתּוֹרָה.

(הַלְמוּת עֲמֵלִים)

"וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב" (לד, כה)

כָּתַב רש"י: "בָּנָיו הָיוּ וַאֲעַפִּי"כ נָהֲגוּ עַצְמָן שִׁמְעוֹן וְלֵוִי כִּשְׁאָר אֲנָשִׁים שֶׁאֵינָם בָּנָיו. שֶׁלֹּא נָטְלוּ עֵצָה מִמֶּנּוּ". וְאָמְרוּ חז"ל (במד"ר שְׁמוֹת-ג): "שֶׁכָּל מִי שֶׁנּוֹטֵל עֵצָה מִן הַזְּקֵנִים אֵינוֹ נִכְשָׁל".

מַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה בְּאַבְרֶךְ שֶׁזּוּגָתוֹ הָיְתָה בְּסַכָּנַת חַיִּים ל"ע וְהָרוֹפְאִים הוֹרוּ לְנַתְּחָהּ וּלְהַעֲדִיף אֶת חַיֶּיהָ עַל פְּנֵי הָעֻבָּר.

רַבּוֹ שֶׁל הָאַבְרֶךְ, אֶחָד מִגְּדוֹלֵי הָאַדְמוֹ"רִים הוֹרָה לוֹ שֶׁעָלָיו לְהִתְיַעֵץ עִם רַב וָתִיק וְגָדוֹל.

פָּנָה הָאַבְרֶךְ לכ"ק הָאַדְמוֹ"ר גאב"ד אוּנְגְוָואר - הַגָּאוֹן רַבִּי מְנַשֶּׁה קְלַיְין זצ"ל שֶׁפָּסַק לוֹ עַל אַתַּר לֹא לַעֲשׂוֹת מְאוּמָה.

נִדְהַם הָאַבְרֶךְ וְשָׁטַח שׁוּב לְפָנָיו אֶת פְּרָטֵי הַמִּקְרֶה הַקָּשֶׁה. נַעֲנָה הַגָּאבַ"ד בְּנִיחוּתָא: "כְּבָר אָמַרְתָּ פַּעַם אַחַת וְשָׁמַעְתִּי. אֲנִי מוֹרֶה שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת מְאוּמָה!" וְכִדְבָרָיו כֵּן הָיָה. נוֹלַד יֶלֶד בָּרִיא וְשָׁלֵם.

חָלְפוּ מִסְפָּר שָׁנִים וְהָאַבְרֶךְ נִזְדַּמֵּן לְבֵיתוֹ שֶׁל הַגָּאבַ"ד רַבִּי מְנַשֶּׁה, וּכְמֵסִיחַ לְפִי תֻּמּוֹ סִפֵּר שֶׁהוּא בַּדֶּרֶךְ עִם בְּנוֹ לִפְרוֹפֶסוֹר מְפֻרְסָם בְּמַנְהָטָן מִשּׁוּם שֶׁנִּרְאָה לוֹ כִּי רֹאשָׁתָיו שֶׁל בְּנוֹ אֵינָן פּוֹעֲלוֹת כַּשּׁוּרָה.

אָמַר לוֹ הַגָּאבַ"ד: "הִנְךָ יָכוֹל לָלֶכֶת, אֲבָל חֲבָל עַל הַזְּמַן וְעַל הַכֶּסֶף, הַיֶּלֶד הַזֶּה שֶׁנּוֹלַד בִּזְכוּתִי אֵינוֹ סוֹבֵל מִמְּאוּמָה"!

הָאַבְרֶךְ שֻׁבְּכ"ז חָשַׁשׁ הִגִּיעַ עִם בְּנוֹ לַפְּרוֹפֶסוֹר, וְגַם אַבְחָנָתוֹ הָיְתָה כִּדְבְרֵי הַגָּאבַ"ד, וְאָכֵן הָיָה חֲבָל עַל הַזְּמַן וְעַל הַכֶּסֶף...

(מִתּוֹךְ קֻנְטְרֵס לִזְכְרוֹ)

"וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר" (לב, ו)

מְסֻפָּר עַל הָאַחִים הַקְּדוֹשִׁים רַבִּי זוּשָׁא וְרַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זיע"א, שֶׁלִּפְנֵי שֶׁנִּתְפַּרְסְמוּ עָרְכוּ גָּלוּת וְהָיוּ מִתְחַזְּרִים בַּעֲיָרוֹת כְּאֶבְיוֹנִים. בְּכָל פַּעַם שֶׁהִגִּיעוּ לָעִיר לוּדְמִיר לֹא נִמְצָא לָהֶם מָקוֹם לִינָה אֶלָּא אֵצֶל חָסִיד אֶחָד, ר' אַהֲרֹן שְׁמוֹ.

לְיָמִים, כְּשֶׁנִּתְפַּרְסֵם שְׁמָם בָּעוֹלָם, הִגִּיעוּ פַּעַם לְלוּדְמִיר בְּמֶרְכָּבָה רִתּוּמָה לְסוּסִים. יָצָא לִקְרָאתָם גְּבִיר גָּדוֹל מִנִּכְבְּדֵי הָעִיר וְהִזְמִינָם לָלוּן בְּבֵיתוֹ. הֵם לֹא הֵשִׁיבוּ לוֹ לֹא הֵן וְלֹא לָאו, וְשִׁלְּחוּהוּ לְבֵיתוֹ.

כַּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ הָעִירָה פָּנוּ תֵּכֶף לְבֵיתוֹ שֶׁל ר' אַהֲרֹן, וּבִקְּשׁוּ מִבַּעַל הָעֲגָלָה לְהָבִיא אֶת הַמֶּרְכָּבָה עִם הַסּוּסִים אֶל בֵּית הַגְּבִיר. הֵם עַצְמָם נִשְׁאֲרוּ לָלוּן בְּבֵית ר' אַהֲרֹן כְּמִנְהָגָם.

כְּשֶׁנּוֹדַע לִגְבִיר שֶׁהִגִּיעָה הַמֶּרְכָּבָה לְבֵיתוֹ בְּלִי הַצַּדִּיקִים, כָּעַס מְאוֹד וְהִתְמַרְמֵר עַל כָּךְ. מִיָּד בַּבֹּקֶר הִשְׁכִּים לְחַפְּשָׂם כְּדֵי לְבָרֵר אֶת סִבַּת הַדָּבָר.

אָמְרוּ לוֹ הַצַּדִּיקִים: אָנוּ הֲרֵי נִשְׁאַרְנוּ אוֹתָם זוּשָׁא וֶאֱלִימֶלֶךְ כְּשֶׁהָיִינוּ, וְרַק הַמֶּרְכָּבָה וְהַסּוּסִים נִתְחַדְּשׁוּ. חָשַׁבְנוּ שֶׁכְּבוֹדוֹ רוֹצֶה לְאָרֵחַ אֶת הַסּוּסִים וְלָתֵת לִפְנֵיהֶם מִסְפּוֹא.

א גוט שבת